

ეფექტური შეფასების ინსტრუმენტების (შემაჯამებელი დავალებების)
შექმნის პრაქტიკის გაუმჯობესება სკოლაში

ნინო ბასლანძე

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბიზნესის,
ტექნოლოგიისა და განათლების ფაკულტეტის განათლების ადმინისტრირების
მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად.*

პროგრამა: განათლების ადმინისტრირება

სამეცნიერო ხელმძღვანელი - ნათია ანდლულაძე, ასოცირებული პროფესორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი
თბილისი, 2026

მადლობა

მსურს დიდი მადლობა გადავუხადო ყველას, ვინც წვლილი შეიტანა ამ პრაქტიკის კვლევის განხორციელებასა და წინამდებარე სამაგისტრო ნაშრომის შექმნაში.

მადლობას ვუხდით სსიპ – ზურაბ მამუნაშვილის სახელობის ქალაქ თბილისის №220 საჯარო სკოლის დირექტორს, ადმინისტრაციას, კათედრის ხელმძღვანელებსა და მასწავლებლებს - მათი თანამშრომლობით, აქტიური ჩართულობითა და პროფესიული დამოკიდებულებით შევძელით ერთობლივად ამ კვლევის წარმატებით განხორციელება. მონაწილე პირების ცვლილებებისადმი მზაობა და პროცესში აქტიური მონაწილეობა ამ ნაშრომის ერთ-ერთი მთავარი საყრდენი იყო.

განსაკუთრებული მადლობა მინდა გადავუხადო ჩემს თანაკურსელებსა და კვლევის თანამონაწილეებს - ლედი კუთხაშვილსა და მარი წაქაძეს, რომლებთან ერთადაც პრაქტიკის კვლევის მთელი პროცესი თანამშრომლობის, ურთიერთმხარდაჭერისა და პროფესიული დიალოგის გარემოში წარიმართა. მათი იდეები, გამოცდილება და მუდმივი მზაობა დახმარებისთვის ჩემთვის ფასდაუდებელი იყო.

განსაკუთრებული მადლობა ჩემს სამაგისტრო ნაშრომის ხელმძღვანელს, პროფესორ ნათია ანდლულაძეს, რომლის პროფესიონალიზმი, მუდმივი მხარდაჭერა, ღირებული რჩევები, მოტივაცია და გულწრფელი გულშემატკივრობა მთელი კვლევის პროცესის განმავლობაში ჩემთვის დიდი ენერგიის მომცემი იყო. მისი ხელმძღვანელობა და დროული უკუკავშირი დამეხმარა როგორც კვლევის დაგეგმვასა და განხორციელებაში, ისე პროფესიულ ზრდასა და განვითარებაში.

მადლობას ვუხდით პროგრამის ყველა ლექტორს და თანაკურსელს, რომლებმაც სწავლისა და კვლევის პროცესში გამიზიარეს ცოდნა, გამოცდილება და მნიშვნელოვანი რეკომენდაციები, რამაც მნიშვნელოვნად შეუწყო ხელი ამ ნაშრომის განვითარებას.

და ბოლოს, მადლობას ვუხდით ყველა იმ ადამიანს, ვინც ამ გზაზე სხვადასხვა ფორმით მამხმარებდა, მგულშემატკივრობდა და საკუთარი მხარდაჭერით მძლევდა ძალას წინსვლისთვის.

ყველა თქვენგანის მხარდაჭერამ და ჩართულობამ მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანა ამ ნაშრომის შექმნაში, რისთვისაც გულითად მადლობას გიხდით.

განაცხადი

„როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოყენებულ, გამოსაქვეყნებლად გამზადებულ ან დასაცავად წარსადგენ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.“

ნინო ბასლანძე

22.06.2026

აბსტრაქტი

წინამდებარე პრაქტიკის კვლევა განხორციელდა სსიპ – ზურაბ ძამუნაშვილის სახელობის ქალაქ თბილისის №220 საჯარო სკოლაში და მიზნად ისახავდა ეფექტური შეფასების ინსტრუმენტების, კერძოდ, შემაჯამებელი დავალებებისა და შეფასების სქემების შექმნის პრაქტიკის გაუმჯობესებას. კვლევის საფუძველი გახდა სკოლაში არსებული საჭიროება, გაძლიერებულიყო მასწავლებელთა მხარდაჭერა ხარისხიანი შემაჯამებელი შეფასების ინსტრუმენტების შემუშავების პროცესში.

კვლევა ეფუძნება პრაქტიკის კვლევის (Action Research) მეთოდოლოგიურ ჩარჩოსა და მის ციკლურ პრინციპებს. საწყის, დიაგნოსტიკურ ეტაპზე არსებული მდგომარეობის შესასწავლად გამოყენებულ იქნა თვისებრივი და რაოდენობრივი მონაცემების შეგროვების მეთოდები, კერძოდ: სასკოლო დოკუმენტაციის ანალიზი, მასწავლებელთა ფოკუს-ჯგუფი და პედაგოგთა ანონიმური გამოკითხვა. დიაგნოსტიკამ გამოავლინა, რომ შეფასების სანდოობას ხელს უშლის ბუნდოვანი რუბრიკები, შეფასებისას გამოვლენილი სუბიექტურობა და ქულების არასათანადო გადანაწილება. ორგანიზაციულ დონეზე გამოიკვეთა, რომ ინსტრუმენტების დაგეგმვა ხდება ინდივიდუალურად, კათედრებზე არ არსებობს ეფექტური შეფასების ერთიანი გაგება, ხოლო ვერიფიკაცია ხორციელდება პოსტფაქტუმ, რაც აგვიანებს ხარვეზების აღმოფხვრას. დროის დეფიციტისა და გაზიარებული რესურსების არქონის ფონზე, შედეგების განხილვა მეტწილად ფორმალურ ხასიათს ატარებს, რაც მასწავლებელთა შეფასების წიგნიერების განვითარების მკაფიო საჭიროებაზე მიუთითებს.

მიღებულ მიგნებებზე დაყრდნობით, სკოლაში დაიგეგმა და განხორციელდა სამი ძირითადი მიზნობრივი ინტერვენცია. პირველი ინტერვენცია მოიცავდა პრაქტიკული ხელსაწყოების დანერგვას შემაჯამებელი დავალებების ხარისხის გასაუმჯობესებლად, როგორც არის მასწავლებლის რეფლექსიის ჟურნალი, ჩექლისტები, ვიზუალაიზერი და გასვლის ბარათები. მეორე ინტერვენციის ფარგლებში შეიქმნა შეფასების მხარდამჭერი ვიდეო-გაკვეთილებისა და ონლაინ ხელსაწყოების ბანკი, ხოლო მესამე ინტერვენცია

დაეთმო ხელოვნური ინტელექტის (AI) ტექნოლოგიების ინტეგრირებას შემაჯამებელი დავალებებისა და შეფასების რუბრიკების ხარისხის ასამაღლებლად, კოლეგიალური ურთიერთდახმარებისა და მოდერაციის პრინციპების გათვალისწინებით.

ინტერვენციების შეფასებამ აჩვენა, რომ შეთავაზებულმა პრაქტიკულმა ხელსაწყოებმა და ციფრულმა რესურსებმა, მათ შორის ხელოვნური ინტელექტის (AI) ასისტენტებმა, გარკვეულწილად გაამარტივა მასწავლებლებისთვის შემაჯამებელი დავალებების მომზადების პროცესი და ხელი შეუწყო კოლეგებს შორის პროფესიული გამოცდილების გაზიარებას. მიუხედავად ამისა, გამოიკვეთა, რომ შეფასების ინსტრუმენტების ხარისხის გაუმჯობესება და ახალი ტექნოლოგიების ინტეგრირება გრძელვადიანი პროცესია, რომელიც მუდმივ პრაქტიკასა და მხარდაჭერას საჭიროებს. ნაშრომის ბოლოს წარმოდგენილია პრაქტიკული რეკომენდაციები, რომლებიც მიმართულია სკოლის კონტექსტში დაწყებული პოზიტიური ტენდენციების შენარჩუნებისა და შეფასების ხარისხის მართვის მდგრადობის უზრუნველყოფისკენ.

სამიეზო სიტყვები: პრაქტიკის კვლევა, შემაჯამებელი დავალება, შეფასების სქემა, შეფასების წიგნიერება, ინტერვენცია, ხელოვნური ინტელექტი (AI), ვერიფიკაცია, მოდერაცია.

Abstract

This action research study was conducted at The Zurab Dzamunashvili Tbilisi Public School No. 220 and aimed to improve the practice of designing effective assessment instruments, particularly summative assessment tasks and marking rubrics. The study was initiated in response to the school's identified need to strengthen teacher support in developing high-quality summative assessment tools.

The research was based on the methodological framework of Action Research and its cyclical principles. During the initial diagnostic phase, both qualitative and quantitative data collection methods were employed, including school document analysis, a teacher focus group, and an anonymous teacher survey. The diagnostic findings revealed that the reliability of assessment was hindered by unclear rubrics, subjectivity in marking, and inappropriate distribution of marks. At the organizational level, assessment instruments were found to be planned individually, without a shared understanding of effective assessment practices across subject departments, while verification procedures were conducted only after assessments had been administered, delaying the identification and correction of weaknesses. Furthermore, due to limited time and the absence of shared resources, discussions of assessment outcomes were largely formal, highlighting the need to strengthen teachers' assessment literacy.

Based on these findings, three targeted interventions were designed and implemented. The first intervention introduced practical tools to improve the quality of summative assessment tasks, including teacher reflection journals, checklists, visualizers, and exit tickets. The second intervention focused on developing a repository of instructional videos and online resources to support assessment design. The third intervention explored the integration of Artificial Intelligence (AI) technologies to enhance the quality of summative assessment tasks and marking rubrics while promoting collegial collaboration and moderation practices.

The evaluation of the interventions demonstrated that the proposed practical tools and digital resources, including AI-assisted technologies, contributed to simplifying the process of designing summative assessments and encouraged professional collaboration and the sharing of good practices among teachers. Nevertheless, the findings also indicated that improving the quality of assessment instruments and effectively integrating new technologies is a long-term process that requires continuous practice and sustained professional support. The study concludes with practical recommendations aimed at maintaining the positive developments initiated within the school and ensuring the long-term sustainability of assessment quality management.

Keywords: Action Research, summative assessment, marking rubric, assessment literacy, intervention, Artificial Intelligence (AI), verification, collegial moderation